

XAVER

časopis banskobystrických bohoslovcov
ročník XVIII. 4/2011

*Vianočné reflexie
O povolani
Reklama na svätosť*

Nebojte sa. Zvestujem vám veľkú radosť...

(Porov. Lk 2, 10)

XAVER

Časopis bohoslovcov
Kňazského seminára
sv. Františka Xaverského v Badíne

vychádza ako občasník
rozširuje sa svojpomocne
ročník: XVIII.
číslo: 4/2011

šéfredaktor
Jozef Benčat

jazyková korektúra
Mgr. Dušan Rončák

teologický poradca
ThLic. Ján Viglaš

technické spracovanie
Marián Husár, Jozef Benčat

predná obálka:
oltárna maľba v Betleheme - Pole pastierov
coverfoto: ThLic. Martin Ďuračka

adresa redakcie
Kňazský seminár sv. Františka Xaverského
Banská 28
976 32 Badín, Slovakia

tel: (+421) (0) 484182602
e-mail: redakcia@xaver.sk

web: www.xaver.sk
bankové spojenie časopisu
0434002927/0900

cirkevné schválenie
Biskupský úrad B. Bystrica, č. 1377/98
tlač: LÚČ Bratislava

ISSN 1335-2628

Neoznačené foto v časopise je zo seminár-
neho archívu a internetu.

Z OBSAHU

Mikuláš alebo Santa Claus..... 6

A Slovo sa telom stalo..... 10

Dobra vo svete musí byť vždy viac..... 12

Katedrála ako matka..... 14

Povolanie... povedať ÁNO..... 24

Sloboda, ako nepočat'..... 26

Reklama na svätosť..... 32

šéfredaktor
Jozef Benčat

redaktor
Marián Juhaniak

redaktor
František Veverka

distribúcia
Marek Melich

redaktor
Peter Lupták

redaktor
Dominik Šňahničan

redaktor
Dušan Rončák

redaktor
Michal Válka

redaktor
Marián Husár

Horizontála našej duchovnosti

Nemyslím si, že viera by nám mala byť príležitostnou kategóriou. Tak sa však stáva, keď Ježišovu prítomnosť vnímame oddelene od ostatných našich aktivít – ako to robíme s rodinou, prácou, koníčkami, stretnutiami so známymi... so všetkým, čím si život triedime do paralelných tematických celkov, v sebe uzavretých a navzájom nezávislých. Samozrejme, nie je na škodu, keď všetko má svoj čas; naopak, rozumná organizácia je dôležitá. Vážny problém ale nastáva, keď tieto koexistujúce priestory našej existencie nemá čo spájať a scelovať na vyššej úrovni, a to z pomerne banálneho dôvodu: sme takí zžití so stereotypom fragmentovania (najmä na mentálnej úrovni) svojich životov na „programové“ či „programovo-časové“ úseky (do každého z ktorých vstupujeme len vtedy, keď za sebou zatvoríme dvere toho predošlého), že i sféra viery sa nám stáva s inými rovnocenným, izolovaným programom, priestorom samým osebe, do ktorého sa vstupuje a z ktorého sa vystupuje, no v ktorom sa nezostáva... Žijeme tak život bez kríža – v stálej horizontále, a nič na tom nemení ani fakt, že súčasťou tejto horizontály je i naša viera.

Pozerám sa do očí svojho syna a pýtam sa samého seba, ako sa tie oči zmenia, keď im čoskoro budem vysvetľovať zmysel Vianoc. Môj syn vo svojich ôsmich mesiacoch nepotrebuje podniknúť nijakú intelektuálnu operáciu, aby upevnil svoju vieru. Usmieva sa na svet a prirodzene očakáva rovnaký úsmev. Nie z vypočítavosti, nie s úmyslom maskovať inú emóciu. Robí to tak, ako to dospelí nerobia. Usmieva sa celou bytosťou, celé jeho telíčko sa roztancuje v radosť a bezbrannej oddanosti. A čokoľvek mu spôsobíme, dobré alebo zlé, Jemu spôsobíme. To nie je „akoby“, to je naozaj. Môj synček žije svoj stav Vianoc stále – keď pije mlieko z mamy, keď spí, keď štvornožky skúma všetky dostupné tajomstvá nášho malého bytu. Niet priestoru v jeho duši, do ktorého by sa vchádzalo zavretím dverí priestoru predchádzajúceho. Všetko mu je spojené v Jedno, a ja sa naňho pozerám so slzami v očiach a pokúšam sa zabudnúť na všetko, čo viem, aby som sa mohol od neho učiť. Čo mu raz poviem o Vianociach? Možno začnem (trochu zbytočnou) otázkou: „Pamätáš si, aké to bolo, keď si bol celkom maličký?“

Strhujúca, a predsa nie chaotická dynamika seminárneho života je aj v krátkom časovom rozpätí dvoch mesiacov náplňou našich spravodajských newsov...

Púť do Nevoľného

V oktáve sviatku Všetkých svätých 3. novembra sme navštívili obec Nevoľná, aby sme sa tam modlili za zosnulého otca biskupa Rudolfa Baláža, rodáka z tejto obce. Po modlitbe bolestného ruženca pri hrobe otca biskupa sme sa zúčastnili svätej omše celebrovanej Mons. Mariánom Bublincom v miestnom Kostole premenenia Pána. Rektor seminára vdp. Ján Viglaš v homílii poukázal na to, že ak sa život žije ako ustavičné sebadarovanie, vtedy sa aj naša smrť stane darom pre Pána. Záver sv. omše patril adorácii za nové kňazské a duchovné povolania.

Výzva k službe

Päťdesiatka miništrantov diecézy, ktorá sa v dňoch 4. – 6. novembra zúčastnila vikendu v našom seminári, bola povzbudzovaná k aktívnej službe pre druhých. Vedúci vikendu, bohoslovec Marián Husár, na postavách sv. Martina a Milosrdného Samaritána poukázal na ich obetavosť. A tak popri duchovnom programe, službe pri oltári a modlitbách za duše v očistci nielen na katolíckom, ale aj na židovskom a evanjelickom cintoríne, miništranti zažili aj zábavu, šport a nočnú skrývačku v areáli seminára.

Vítazná trofej putuje do Banskej Bystrice

Kňazský seminár sv. Františka Xaverského v Badíne v spolupráci s organizáciou Slovenský Orol usporiadal 12. novembra 5. ročník diecézneho miništrantského futbalového turnaja. Dvanásť družstiev odohralo 30 zápasov, spomedzi ktorých vyšli ako víťazi miništranti z dekanátu Banská Bystrica – mesto. Tí vo finále zvíťazili nad Prievidžanmi 4:0. Na treťom mieste sa umiestnili domáci bohoslovci, ktorým sa podarilo zdolať mužstvo

zo Zvolena – Sekier. Na konci turnaja prefekt vdp. Jozef Repko odovzdal ceny aj najlepšiemu strelcovi Martinovi Gregorovi a najlepšiemu brankárovi Michalovi Lapinovi, obidvom z Banskej Bystrice.

Itinerária

Sviatočný deň 17. novembra vytvoril priestor voľna, ktorý bohoslovci s radosťou využili na ročníkové výlety. Cestovateľské zážitky semináristi zbierali v rôznych kútoch Slovenska, bohatého na kultúrne i prírodné krásy. A tak sa prváci venovali spoznávaniu starobylého baníckeho mesta Kremnica, druháci si overovali pravdivosť legendy o lietajúcom Cypriánovi v Červenom Kláštore a tretíci sa odhodlali na zdlanie kopcov Nová hoľa a Zvolen nad Donovalmi, po ktorom sa zrekreovali v termálnom kúpalisku v Lúčkach pri Ružomberku. Štvrtáci v deň štátneho sviatku vyliezli na vrchol jedného zo symbolov našej štátnosti, na Kráľovu hoľu, a piatáci navštívili viacero historických pamätihodností v okolí Nítry. Napokon šiestaci strávili krásny deň v kráľovskom meste Pukanec. Hoci cesty jednotlivých skupín viedli na iné miesta, všetky prispeli k upevneniu ročníkových spoločenstiev.

Završenie liturgického roka v badínskome kostole

Pri príležitosti titulárnej slávnosti sv. Kataríny Alexandrijskej a 7. výročia posviacky obnoveného chrámu v Badíne celebroval v ňom 20. novembra vdp. Ján Viglaš slávnostnú svätú omšu. Biblista Pavol Vilhan v kázni povzbudil veriacich k väčšej všímvosti jedného voči druhému. Táto výzva po milosrdenstve je najaktuálnejšou v ťažkostiach života a jej význam sa znásobuje v tom, že práve pozitívny postoj k službe veriacim otvára brány neba. Na záver eucharistickej slávnosti sa veriaci v krátkej adorácii s úplnými odpustkami zasvätili Božskému Srdcu.

Stupne ku kňazstvu

Cesta ku kňazstvu je sprevádzaná míľnikmi, ktoré sú charakteristické pre každý jednotlivý ročník. Pätnásť bohoslovcov z troch ročníkov sa začiatkom decembra posunulo cez prijatie ministérií a kandidatúry k tomuto vytúženému cieľu. Diecézny administrátor Mons. Marián Bublinc udelil 3. decembra kandidatúru diakonátu a kňazstva piatim seminaristom piateho ročníka a 8. decembra ministérium akolytátu trom štvrtákom a ministérium lektorátu siedmim tretiakom. Obidve tieto slávnosti sa uskutočnili v seminárnej kaplnke nielen za účasti seminárneho spoločenstva, ale aj spoločenstva rodinných príslušníkov a kňazov z farností bohoslovcov spomenutých ročníkov.

Nový rok prinesie so sebou celkom iste množstvo nových tém a udalostí, ktoré sa stanú náplňou našich ďalších správ a článkov. Do tých, ktoré sú obsahom tohto čísla, vám prajeme príjemné čítanie i obohatenie.

(-va-)

foto: archív seminára, internet

Mikuláš alebo Santa Claus?

Hoci sa spomienka sv. Mikuláša slávi 6. decembra, akosi často vídame záhadného starca s bielou bradou a v červenom oblečení v každej druhej vianočnej reklame. Veľmi ľahko sa teda môže stať, že si už Vianoce nespojíme s ničím iným ako práve s osobou nejakého deduška s darčekom v saniach ťahaných sobmi. Dúfam, že to tak úplne nie je, ale zostáva stále otázkou, prečo pseudo-Mikuláš „straší“ ešte aj cez Vianoce?

Ozrejmíme si najskôr osobu sv. Mikuláša. Podľa gréckeho ústneho podania vieme, že sa narodil v Patare na južnom pobreží Malej Ázie okolo roku 270 ako vymodlený jediný syn zbožných a bohatých rodičov. Od útlej mladosti v ňom rástol súcit k chudobným, ktorých štedro podporoval a obdarúval. Legendy ho opriadli a obohatili veľmi pôsobivými podrobnosťami, plnými mimoriadnych a zázračných skutkov, takže je ťažké rozoznať, čo sa má z toho považovať za kriticky historické a čo iba za legendu. Najznámejší je príbeh, v ktorom pomohol schudobnenému otcovi troch dcér, ktorým hrozilo, že ich dajú do nevestinca. Tri dni po sebe im v noci zahalený do čierneho plášt'a hádzal do izby cez otvorené okno zlaté hrudy, aby si mohli kúpiť veno. Mikuláš po smrti svojich rodičov predal všetok zdedený majetok, opustil svoju vlasť a odišiel do Myry (južné Turecko) k svojmu strýcovi, biskupovi v tomto meste. Po štúdiách sa nielenže stal kňazom, ale keď strýc umrel, zvolili Mikuláša za nového biskupa v Myre, pretože bol známy jeho svätý a bohumilý život. Mikuláš si pre seba nič nenechával, všetko dával iným. Kto mal hlad, vedel, že biskup si s ním rád rozdelí svoj chlieb. Aj chorí chodili k nemu, aby ich uzdravil. Často ich aj sám vyhľadával v chatrčiach, v nemocniciach, a tam pri lôžkach sa stal ich ošetrovateľom, lekárom, kňazom, ba až anjelom. Všetky sily srdca a mysle dával do služby blížnym. A keď tie nestačili, siahol k zázrakom, ako keď zázračne vrátil život trom malým deťom, zachránil troch vojakov pred nespravodlivou popravou, alebo keď zázračne rozmnožil vrecia s obilím v myrskom prístave. Za Diokleciánovho prenasledovania chodil po svojom biskupstve z mesta do mesta a všade hovoril o nerozumnosti modlárstva, ohlasoval evanjelium, hovoril, že Pán Ježiš je pravý Boh, Syn nebeského Otca a Spasiteľ sveta, a že iba jeho učenie je pravdivé a pravé. V roku 303 sa dostal do väzenia. Na svoj biskupský stolec sa vrátil po Milánskom edikte roku 313. Pre dlhé a veľké utrpenie v prenasledovaní dostal prímenie Vyznávač. Zomrel vo veľkej obľube ako ctený stavec 6. decembra niekedy

medzi rokmi 345 až 352. Pochovali ho v Myre, kde údajne pri jeho hrobe vytryskol liečivý prameň. V 11. storočí uniesli talianski obchodníci jeho ostatky do talianskeho mesta Bari, ktoré sa stalo centrom jeho úcty. Je jedným z najpopulárnejších svätcov kresťanstva, spája sa s ním mnoho zázrakov aj po jeho smrti. Sv. Mikuláš je patrónom Ruska, detí, lodníkov, neviest. Meno Mikuláš bolo najobľúbenejšie v 12. storočí, používa sa však dodnes.

Kedysi bola mikuláška nádielka pre chudobné deti na pamiatku dobročinnosti tohto biskupa. Už pár desaťročí je však snaha akoby vytisnúť postavu sv. Mikuláša. Na Východe to bol Dedo Mráz a zo Západu je to stále častejšie Santa Claus. Svätý Mikuláš sa znázorňuje rozlične, ale väčšinou si ho ľudia predstavovali ako dobročinného štedrého starého biskupa s dlhou bielou bradou, ktorý prináša deťom darčeky v noci z 5. na 6. decembra. Veľakrát sa dá vypozerovať aj v našich mestách jav, že sa chce zo sv. Mikuláša urobiť len detská zábava. Azda nám aj právom môžu gréckokatolíci vytykať, že si sv. Mikuláša dostatočne neceníme. Oni majú, rovnako ako naši pravoslávni bratia, takmer všade v kostoloch hneď po Bohorodičke Panne Márii aj sochu sv. Mikuláša. Ľudový zvyk obdarúvať sa na sviatok tohto svätca drobnými darčekom odvodzujeme z legendy o troch chudobných dievčatách. Zvyk obdarúvať deti vznikol v Holandsku a odtiaľ sa rozšíril aj do Severnej Ameriky, kde k nemu prisťahovalci pripojili severské ľudové povesti o čarodejníkovi, ktorý zlé deti trestá a dobré odmieňa darčekom. U Anglosasov to však prestáva byť 6. december, ale Štedrý večer. Táto všetkých obdarujúca postava dostala od koncernu Coca-Cola červeno-bielu plášť v rámci predvianočnej reklamnej kampane a časom sa Mikuláš stal viac-menej reklamnou figúrkou, ktorá má so svätcom z Myry iba málo spoločného. Pomenovanie Santa Claus je skomolenina latinského sanctus Nicolaus (svätý Mikuláš).

Každý dospelý kresťan si určite s radosťou spomína na útlu mladosť, keď mu sv. Mikuláš na svoj sviatok priniesol v noci na okno malé darčeky. Môžeme však aj dnes povedať, že všetky deti poznajú svätého biskupa Mikuláša? Určite ovládajú minimálne frázu: „Na sv. Mikuláša neučí sa, neskúša sa!“ Ale kto to skutočne bol a prečo práve od neho dostávajú darčeky, už asi každé dieťa nevie. Ešte väčší chaos do toho vnáša Santa Claus, ktorý nielenže pokrivené dupľuje sv. Mikuláša, ale dokonca vytláča z vianočnej atmosféry aj Ježiška. Je to síce fenomén istých krajín sveta, ale žiaľ sa ním nechávame ovplyvňovať aj na Slovensku. Nejde len o darčeky, o to, kto ich naozaj nosí a kto nie, ale o význam jednotlivých sviatkov. Často sa stáva aj v našich kresťanských kruhoch, že Vianoce už nemajú tú „chuť“ čo predtým. Sme plní vianočných reklám pomaly ešte skôr, ako oslávim Všetkých svätých, a v predvianočnom zhone dokonca strácame poznanie Adventu. Vnímame, ako ťažko sa dá stíšiť a nenaháňať sa za darčkami alebo koncoročnými uzávierkami v práci, či za rôznymi školskými povinnosťami. Zrazu sa ani nenazdáme, a je po Vianociach. Miznutie tradícií je určite veľkou škodou. Už len na málo miestach sa stretávame s koledovaním zvesti o Ježišovom narodení s pôvodnými zvyklosťami. Nie je to tak dávno, čo radostnú vianočnú atmosféru domácností dotvárali tradičné vinšovačky, koledy, chodenia s betlehemom či troma kráľmi po všetkých domoch v jednotlivých obciach. V súčasnosti je našťastie jednou z alternatív betlehemskej hry jasličková pobožnosť alebo koledovanie Dobrej noviny vďaka hnutiu eRko.

Nezabudnime na to, kvôli čomu, resp. kvôli komu my kresťania slávime Vianoce. Nie je to kvôli biznisu, ktorý by chcel na záver roka vyťažiť maximum do svojho rozpočtu. Nie je to ani kvôli tradícii, ktorú by sme nasledovali bez toho, aby sme boli presvedčení o jej zmysle. Rozhodne to nie je kvôli Santa Clausovi, alebo kvôli tomu, aby sme potešili darčkami svojich najbližších. A už vonkoncom nie kvôli starej pohanskej oslave slnovratu. Skúsme sa pozorne zahľadiť do betlehemskej jaskyne a privítať svojho Boha dôstojne, pokojne, s čo najčistejším srdcom a oslobodme sa od toho, čo nám chce nanútiť svet.

Marián JUHANIAK, 2. ročník

VIANOCE SI VZIAŤ NEDÁME!

Vianoce. Keď sa povie toto slovo, mnohí ľudia si vybaví vysvietený vianočný stromček a pod stromčekom darčeky. Stôl sa prehýba pod tradičnými vianočnými jedlami – kapustnicou, zemiakovým šalátom, koláčmi či opekancami. Vianočnú atmosféru dokresľujú oblátky, med, vianočná výzdoba. V televízii idú vianočné reklamy a upútavky na tradičné filmy – Tri oriešky pre popolušku, Mrázik, S tebou mŕ bavi svet... Rodina je spolu, spolu večeria, niekedy už spomína na svojich blízkych, ktorí už nie sú v jej kruhu, spomína na Vianoce s deťmi, ktoré sa odsťahovali za prácou.

Do atmosféry Vianoc patrí aj Betlehemské svetlo. Každoročne toto svetlo putuje z Betlehema, kde sa narodil Ježiš Kristus. A práve on je centrom Vianoc: Ježiš narodený z nepoškvrnenej Panny Márie v maštali kdesi pri Betleheme. Slovo sa stalo telom. Boh sa sklonil k nám, vzal si telo. Je dar darov, Emanuel – Boh s nami, Vychádzajúci z výsosti, svetlo na osvietenie pohanov, Mesiaš, Kristus, Pán. Prvými svedkami narodenia Ježiša Krista boli pastieri, ktorí tú noc, keď sa narodil, strávili vonku pri ovciach. Narodením Krista chcel Boh ukázať, že Kráľ sa nemusí narodiť v prepychovom paláci, cisárovi, ale môže sa narodiť aj úplne obyčajnému dievčaťu, akým bola Panna Mária. Ježiš ako kráľ nemal pri svojom narodení radcov, celú suitu ministrov či veliteľa stráží, ale mal pri sebe zvieratá a namiesto kolísky jasle. Jeho narodenie neoslavovali zástupy ľudí na zemi, ale zástupy anjelov z neba.

Áno, to je tá pravá podstata Vianoc. Nie darčeky, reklamy, výlety na lyžovačku či do horúcich kúpeľov. Podstata Vianoc nie je a ani nemôže byť skomercializovaná, ale je a musí zostať duchovná. Dieťa Ježiš uložené v jasliach, okolo neho zvieratá a pastieri, ale aj my všetci, ktorí sa tešíme a ďakujeme mu, že prišiel medzi nás a zostáva s nami. Spoločná večera v kruhu rodiny, spoločná Eucharistia v kruhu farnosti. Spoločné slávenie narodenia Krista nielen kalendárne, ale aj narodenie Krista každý deň vnútri našich sŕdc. My kresťania poznáme podstatu Vianoc, a preto si ich vziať nedáme!

A Slovo sa telom stalo...

Hoci evanjelistom Vianoc je skôr svätý Lukáš, ktorý čitateľom Svätého písma predkladá čarokrásny vianočný príbeh o narodení dlho očakávaného Spasiteľa Ježiša Krista so všetkým, čo k tomu patrí, v tomto uvažovaní si skôr všimneme prológ Evanjelia podľa svätého Jána.

Tento text nesie v sebe dôležitý kultúrno-historický a filozofický význam. V dejinách kresťanstva sa stal dôležitým nástrojom plodnej a účinnej komunikácie s hľadajúcimi národmi i jednotlivcami, ktorí cezeň objavili tajomstvo samotného Krista. Svätý Ján tu nazýva Krista Slovom, po grécky Logos. Tento termín poznala skôr grécka filozofia, ktorá pod ním, inšpirovaná Herakleitom z Efezu zo 6. storočia pred Kristom, chápala večný a nemenný princíp, z ktorého všetko vzniká, podobne ako nám to predstavil aj svätý Ján: „Všetko povstalo skrze neho a bez neho nepovstalo nič z toho, čo povstalo“ (Jn 1, 3). A túto blahozvesť, zakomponovanú do prvej slovanskej básne s názvom Proglas, si vyvolili aj naši slovanskí vierozvestcovia svätí Cyril a Metod, aby práve ním začali ohlasovanie radostnej zvesti v našich krajoch. Nezľaknime sa teda filozofickej náročnosti predkladaného textu, ale povzbudzovaní našimi dejinami nechajme sa aj my oslovit' Slovom, ktoré sa stalo telom.

Žijeme v dobe presýtenej slovami. Slová sa na nás valia zo všetkých strán a niet cenzúry, ktorá by zabránila prílevu zlých a ohováračských slov. Niektorí si dokonca myslia, že ich slová sa stanú počuteľnejšími, ak sa vyslovia hlasnejšie, alebo ak budú vyjadrené expresívne či vulgárne. Toto všetko nás môže právom znechucovať a deprimovať. Neveriť slovám sa však celkom nedá. V každodenných situáciách sme na ne životne odkázaní. Keby sme im neverili, boli by sme ako ochromení. Preto skôr prijímame stanovisko relativizmu, v ktorom majú slová nestálu hodnotu a treba ich overovať skúsenosťami. Predmet nášho hľadania je však omnoho vyšší. My totiž hľadáme nie relatívne slovo, ale Slovo, ktoré je večné, pravdivé a v ktorom je ukryté svetlo a život.

V hľadaní Slova cítime, že sa približujeme k veľkému tajomstvu, ktoré nás presahuje. Ono Slovo bolo totiž Boh. Boh nechcel žiť osamote, bez svojich poblúdených a predsa milovaných ľudí. Preto im v plnosti času poslal svojho Syna, Slovo, ktoré sa stalo telom. Cez neho nás Boh oslovil veľmi konkrétne a adresne. Boh sa tak stal počuteľným a viditeľným „a my sme uvideli jeho slávu, slávu, akú má od Otca jednorodný Syn, plný milosti a pravdy“ (Jn 1, 14).

Táto veľkolepá udalosť delí letopočty, no i tak nie je dost' docenená. Toto stretnutie Boha s človekom má totiž spásonosný charakter. Neostáva zakonzervované v dejinách, ale má dosah aj na našu súčasnosť. Nemôžeme sa tváriť, že to

je vecou minulosti, prežívať Vianoce len zvykovo. Sila Vianoc nespočíva v mŕtvej idyle, ktorá možno zažiarí na pár dní, no potom veľmi rýchlo zhasne. To Dieťa sa nás musí dotknúť, aby v nás rozpálilo oheň lásky. Len vtedy bude táto udalosť skutočne docenená. Bude to svetlo, ktoré osvieti náš život a v lúčoch tohto svetla získame nový pohľad na naše problémy a starosti.

Svetlo v nás vyvoláva pocity optimizmu a radosti. Strácame v ňom strach a neistotu, ktorá k nám prichádza z tmy, v ktorej sa nevieme dobre orientovať. Ak sme však vo svetle, vieme pomenovať objekty, ktoré sa okolo nás nachádzajú. Preto aj Ján Krstiteľ „prišiel ako svedok vydať svedectvo o svetle, aby skrze neho všetci uverili. On sám nebol svetlo, prišiel iba vydať svedectvo o svetle“ (Jn 1, 7-8). Ak vidíme, čo iní nevidia, nedá sa mlčať. Vtedy musíme hovoriť a svedčiť.

Apoštol Ján svojím prológom naznačuje aj kresťanský univerzalizmus. Keď Krista nazýva Slovom, Logosom, prihovára sa vzdelaným Grékom, keď Krista nazýva Svetlom, prihovára sa nábožným Egyptanom, ktorí uctievali Slnko ako boha, a keď ho nazýva životom, prihovára sa každému človeku, ktorý jednoducho žije. Apoštol Ján, podobne ako Ján Krstiteľ, vydáva svedectvo o Kristovi, ktorý prichádza na svet pre všetkých ľudí, nielen pre vybranú elitu.

Boh však aj svojho Syna dáva ľuďom ako dar, ktorý možno prijať i odmietnuť. Obidva tieto postoje sledujeme aj v Jánovom prológu: „Prišiel do svojho vlastného, a vlastní ho neprijali. Ale tým, ktorí ho prijali, dal moc stať sa Božími deťmi“ (Jn 1, 11-12). Aj naše svedectvá sa môžu stretnúť s týmito stanoviskami. Ján nás však povzbudzuje: „Z jeho plnosti sme my všetci dostali milosť za milosťou. Lebo ak zákon bol daný skrze Mojžiša, milosť a pravda prišli skrze Ježiša Krista“ (Jn 1, 16-17). Nebojme sa teda vydávať svedectvo o novonarodenom a stále žijúcom Ježišovi Kristovi, lebo pravda a milosť sú na našej strane.

Michal VÁLKA, 3. ročník

Dobra vo svete musí byť vždy viac

Optimizmus operného speváka MARTINA BABJAKA (51) je známy azda všetkým obyvateľom našej krajiny. Tento jeho pohľad na život vlieva aj do vianočného času radosť a svetlo.

Martin, začnem trochu filozoficky... Slávny Aristoteles povedal, že hudba vplýva na výchovu človeka. Je podľa teba aj dnes dôležité, čo človek počúva?

Dnešná doba je charakteristická tým, že všetko, čo ľudstvo doteraz vymyslelo v rozličných oblastiach, je možné vnímať a vidieť ako keby naraz. Či už je to kino, divadlo, televízia, počítač alebo internet, to všetko je voľne dostupné a slobodné. Samozrejme, nie všetky činy sú v každom prípade ospravedlniteľné. Keď slobodnú vôľu použijeme na niečo zlé, ubližujeme druhým a konáme proti zákonom Božím a aj ľudským. Takže v dnešnej dobe hudba a umenie vychováva. Ale ja si myslím, že každý človek má dnes možnosť práve prostredníctvom slobodnej vôle, ktorú sme od Boha dostali, vychovávať sa sám. Má možnosti sledovať mnoho vecí, a to aj všelijakú, teda aj brakovú hudbu. Ale každý by si mal zväziť, či bude počúvať niečo dekadentné, niečo, čo ho nemôže naplniť pravou radosťou. Človek si sám musí uvedomiť, akú hudbu alebo umelecké dielo hľadá. Či ho to bude naplňať

nielen radosťou z toho, že niečo počúva, lebo má slobodnú vôľu a môže si zapnúť aj vulgárne pesničky, alebo nachádza v umení niečo, čo ho naplní pravou radosťou a obdivom nad genialitou umelca, ktorý to dielo vytvoril na to, aby sa ľudia stávali lepšími a aby stále smerovali k pravde. Toho dobra pritom vo svete musí byť vždy viac, aby svet mohol fungovať, ináč by bol koniec, lebo zlo je sebazničujúce. Vidíme však, čo to robí, keď si najmä mladí myslia, že v slobode počúvajú kadejaké death-metalové alebo vulgárne pesničky. Dajú sa pritom hravo na drogy, lebo to ich dostáva do zlého tranzu. Patrí to však k demokracii. Kedysi sa v komunizme všetko zakazovalo, a ľudia to aj tak robili, ale tajne. No aj to, že sa to odtajnilo, má zmysel. A medzi ľuďmi sa musí robiť osveta, aj keď je to ťažké, lebo zákaz pre mnohých znamená výzvu, aby robili také veci. Čiže človek sa musí chcieť dať vychovať, musí po tom túžiť.

Špecifickým druhom hudby je sakrálna hudba. Dokonca aj v nej je známe tvoje pôsobenie. Ako ju vnímaš?

Ja som sa už po kostoloch veľa naspieval a vždy som to bral ako službu Bohu a ľuďom. Sakrálna hudba sa vlastne spája s chrámovou hudbou, ktorá vznikla odvtedy, ako ľudia začali stavať chrámy, aj keď ešte nebola takého typu ako dnes. Ale jej prejavom bola už aj chórová modlitba. Cez ňu sa ľudia chceli Bohu priblížiť monumentálnym a mystickým spôsobom. Preto sa sakrálna hudba oddeľuje od svetskej, a to nielen textom, ale aj spôsobom kompozície. Ona v ľuďoch musí vyvolávať takú čistotu, ktorá volá po snahe po dobre. Toto v tej hudbe vnímam. Nevnímam ju len

ako interpretáciu umeleckého diela, ale vnímam ju ako služobník. To nie je ako obyčajné vystúpenie. Ja sakrálnu hudbu beriem ako súčasť modlitby. A nielen ja, ale všetci ľudia, čo počávajú sakrálnu hudbu, sa spolu modlia. Je to v podstate modlitba, lebo všetky sakrálné texty tejto hudby sú o Bohu, o Ježišovi, o Márii, o veciach biblických. Keby sme ich prerozprávali, tak by sme sa modlili. Čiže sakrálna hudba je vlastne zhudobnená modlitba. Vnímam ju ako modlitbu, ale nielen svoju, ale aj tých ľudí, ktorí ju počávajú.

Umenie vyjadruje nevyjadriteľné. Čo sa podľa teba snažia vyjadriť koledy?

Koledy, to je špeciálna sakrálna hudba. Všetky koledy, ktoré poznám, medzi nimi aj tie anglické, černošské a pod., majú jeden spoločný znak: oslavujú narodenie Ježiša Krista, a to ich zjednocuje. Kedykoľvek vymysleli koledy, vždy to bolo o radosi z toho, že sa narodil Ježiš. Lebo všetko to, čo sa spieva, smeruje k tomu, že je to obdobie radosi. Všetky koledy ohlasujú tú radostnú správu, že sa narodil Ježiš Kristus.

Vianoce sú sviatkami rodiny. Ako to vyzerať so spevom v rodine operného speváka na Vianoce?

To je ľahká otázka. Jednoducho, doma si zaspievame koledy, zaspievame si Tichú noc, a potom už prežívame sviatky s tou radosťou, o ktorej som vravel. Nie je to len o tom, že si dávame darčeky, lebo to je symbol radosi, že je to kresťanský sviatok narodenia Ježiša Krista. Prežívame ich v kruhu rodiny a myslíme aj na rodinu ostatnú. A tá atmosféra pokoja a mieru medzi ľuďmi, ktorí myslia na niečo ušľachtilé a snažia sa byť lepšími! Aj keď to niekedy trvá len krátko, lebo na Druhý sviatok vianočný sa už otvárajú aj supermarkety.

Prežili sme rok blahorečenia Jána Pavla II. Ako si spomínaš na stretnutia s touto významnou osobnosťou?

Bolo to nádherné a symbolické, že som sa v živote mohol stretnúť s pápežom, a bol to práve Ján Pavol II. V deväťdesiatom štvrtom som si s ním mohol aj ruku podať. Keď odovzdávali pápežovi vianočný stromček zo Slovenska, boli sme tam traja speváci a jeden klavirista z Bra-

tislavy. Na generálnej audiencii bol rad vybraných ľudí, ktorí išli pápežovi podať ruku, a boli sme tam aj my speváci a pán klavirista. Sedeli sme od neho asi 20 metrov. Potom, keď sme prišli ku nemu a podali sme mu ruku, sme boli, samozrejme, veľmi dojatí. Zo mňa nič ani nevyšlo. Mama mi doma nakázala, čo všetko mu mám povedať, keď náhodou budem s ním, to sa však nedalo. Po tom, čo ma pán prezident predstavil, mi zovrela hrdlo a iba som nemo stál. Pápež sa na mňa díval a potom mi po poľsky povedal: „Id' v mene Božom.“ Pápeža Jána Pavla II. som ešte stretol pri poslednej návšteve v Bratislave, ale už bol chorý. To boli konkrétne stretnutia, pri ktorých pôsobil úplne normálne. Pôsobil, že je to človek plný energie, ktorý nesie v sebe nejakú ideu a žije pre niečo ušľachtilé. Cítil som z neho aj veľkú pokoru voči tomu, čo v sebe nesie.

Náš časopis nečítajú len bohoslovci a ich rodiny, ale v širšom meradle aj rodiny Banskobystrickej diecézy. Čo by si im k nastávajúcim sviatkom zaželel?

K vianočným sviatkom by som im odkázal, aby Vianoce prežili v pokoji a v radosi. Aby, ak je to možné, nemuseli riešiť problémy, aby si to mohli užiť v duchu toho, že niečo medzi nebom a zemou naozaj je a že nech sme všetci akíkoľvek, aby sme aspoň cez tieto sviatky pocítili, že je niečo, čo chráni život a dušu človeka pred skazou. Myslím si, že vianočné sviatky sú tu aj na to, aby si ľudia uvedomili, že veľa zlých vecí na svete si spôsobujú sami. Odkázal by som teda svojim rodákmi, aby mali Vianoce pekné a pokojné.

*Za rozhovor ďakuje Michal VÁLKA, 3. ročník
foto: Tomáš Švingál, archív, internet*

Katedrála ako matka

Takmer každá diecéza na svete má svoje srdce – je ním kňazský seminár, kde sa pripravujú na prijatie daru kňazstva tí, ktorí prijali Božie povolanie. Každá diecéza na svete má aj svoju matku – je ňou katedrála. Tento hlavný kostol diecézy je matkou všetkých ostatných kostolov v diecéze.

Je to kostol biskupa, tu je jeho katedra, teda miesto, odkiaľ hlása a vysvetľuje Božie slovo. Katedrála je miestom, kde biskup odovzdáva nielen učenie apoštolov, ale aj krásu Ježišovej blízkosti, ktorú prežívali apoštoli. Aj naša Banskobystrická diecéza má svoju katedrálu, v srdci mesta Banská Bystrica stojí matka všetkých jej kostolov – Katedrála svätého Františka Xaverského.

Patrón katedrály – sv. František Xaverský – prezrádza, že kostol postavili jezuiti, veď spomínaný patrón je jednou z najväčších osobností jezuitskej rehole. Katedrála však nebola vždy katedrálou. Od roku 1715 až do roku 1773 bola kolegiálnym kostolom rehole jezuitov, ktorí pôsobili v Banskej Bystrici. Kolegiálny kostol posvätil biskup Lukáš Natale zo Stoličného Belehradu 24. septembra 1715. Až v roku 1776 sa kostol jezuitov stal katedrálou novovzniknutej Banskobystrickej diecézy. Deň 24. september sa až dodnes slávi ako deň posviacky katedrály. 3. december je za slávnosťou patróna katedrály, je to zároveň deň, keď veriaci môžu získať v katedrále úplné odpustky.

Katedrála prechádzala viacerými úpravami exteriéru i interiéru. Posledná úprava prebehla v roku 2001, keď sa vnútro katedrály upravilo podľa liturgickej obnovy Druhého vatikánskeho koncilu. Posvätný priestor katedrály je plný krásnej symboliky. Oltár je vlastne veľký kameň alebo skala rozdelená skleneným krížom na štyri časti. Sklenený osvetlený kríž na štyroch stranách oltára symbolizuje videnie proroka Ezechiela (Ez 47, 1-12), ktorý videl zo svätyne Pánovho domu vytekať vodu, ktorá vytvorila životodarnú a uzdravujúcu rieku. Oltár ako skala symbolizuje Krista, o ktorom apoštol Pavol hovorí, že bol duchovnou skalou, ktorá sprevádzala izraelský národ na púšti a z nej Izraeliti pili duchovný nápoj (porov. 1 Kor 10, 4). V Eucharistii, ktorá sa denne „rodí“ na tomto oltári, je prítomné živé Kristovo srdce, z ktorého vychádza živá voda uzdravujúca naše vnútro.

Ďalší symbol v sebe nesie stôl Božieho slova – ambona. Je v tvare meča, zabodnutého do kameňa, ktorý sa pod jeho silou rozštiepil. Božie slovo, ktoré je ostrejšie ako každý dvojsečný meč, má moc rozštiepiť kameň, ktorý je obrazom tvrdého ľudského srdca. Božie slovo má moc rozštiepiť aj ľudské srdce stvrdnuté pýchou a ľahostajnosťou. Dennodne na tomto mieste hlásané Božie slovo pôsobí ako voda, ktorá neustále padá na kameň ľudského srdca, v ktorom nakoniec vyhlíbi otvor pre lúč Božej milosti.

Katedrála si napriek svojmu modernému interiéru zachováva aj spojenie s „históriou viery“. Je miestom spojenia súčasnej epochy kresťanstva s vierou minulých generácií, dokonca s vierou kresťanského staroveku. Vyjadrujú to relikvie starokresťanského diakona a mučeníka Vincenta, ktoré pre katedrálu od pápeža Pia VI. vyžiadal prvý banskobystrický biskup František Berchtold. Relikvie sv. Vincenta nie sú iste v našej katedrále náhodou. Veď Vincent bol diakonom katedrály v Zaragoze, kde kázal Božie slovo. Zomrel mučeníckou smrťou v roku 304 spolu so svojím staručkým biskupom sv. Valérom. Biskup už nedokázal po mučení ani zreteľne hovoriť, no vtedy sa ujal slova Vincent a jasnými slovami vyznal vieru aj za staručkého biskupa.

Katedrála nie je len matkou všetkých kostolov v diecéze. Naša katedrála má naozaj vlastnosti matky. Dobrá matka stále čaká svoje deti, má stále otvorené dvere i srdce, aby ich mohla prijať. Naša katedrála je tiež otvorená každý pracovný deň, aby mohla prijať svoje deti a priviesť ich k živej vode prúdiacej z Kristovho Srdca. Katedrála je otvorená ako náruč matky, v ktorej ľudia môžu nájsť lásku Eucharistie, ktorá je tu každý pracovný deň vystavená na poklonu. Katedrála je otvorená ako srdce matky, v ktorom ľudia môžu byť očistení krvou Kristovho srdca vo sviatosti zmierenia. Počas dňa je tu vždy kňaz, ktorý svedká a privádza ľudí k uzdravujúcej rieke vyvierajúcej zo svätyně Kristovho Srdca.

Katedrála, to nie je mŕtva stavba. Je oživovaná prítomnosťou živého Boha. Má vlastnosti matky. Matka chce, aby jej deti boli šťastné, a preto im ukazuje cestu k šťastiu. Aj naša katedrála nám ukazuje cestu k šťastiu – ku Kristovi, k jeho srdcu.

Michal MALIŠ, diakon, 6. ročník

foto: Dominik JÁGER

Rozvíjať povolanie je úlohou každého pokrsteného

*Každá duchovná obnova v seminári prináša čas na zastavenie sa, spomalenie a hlavne načerpanie nových síl. Duchovnú obnovu či duchovné cvičenia si človek dáva sám, pretože on musí chcieť načerpať, no neraz potrebuje i – ľudovo povedané – „nakopnúť“, potrebuje niekoho či niečo, čo ho prinúti rozmyšľať, zastať, prehodnocovať. Túto úlohu plní exercitátor. Počas šiestich rokov v seminári som ich zažil mnoho, známych i menej známych. Dvaja biskupi, jeden diakon, ostatní boli kňazi. Jednu z ostatných duchovných obnov pre nás viedol laik, nie neznámy – náš bývalý vyučujúci Nového zákona a súčasne vyučujúci na Katolíckej univerzite ThDr. **Branislav Kľuska**, PhD.*

Prvá prednáška sa niesla v duchu témy povolania a všeobecného pohľadu naň. A keďže exercitátor je bibliista, nemohla ako inak vychádzať zo Svätého písma. Povolanie každého z nás je nezaslúženým darom. Je Božím volaním: „Pán prehovoril ku mne,“ tak ako sa to niekoľkokrát spomína v 1. kapitole Knihy proroka Jeremiáša. Zároveň je Božie povolanie stretnutie Božej veľkosti s ľudskou krehkosťou, ako to opisuje svätopisec v šiestej kapitole Knihy proroka Izaiáša: „...som muž s nečistými perami“. Stretnutie s krehkosťou človeka, ktorú Boh premieňa, očisťuje a posilňuje. Božie povolanie zasahuje do prirodzených vzťahov. Túto skutočnosť nádherne opisujú evanjeliá. Ondrej, prvý povolaný Kristom, privádza k Ježišovi Petra, svojho brata. Apoštol Filip zas informuje o Kristovi Natanaela. Ten, kto je povolaný, delí sa o Krista. Byť povolaným znamená byť poslaným, poslaným medzi ľudí tak ako apoštoli, proroci či svätý Pavol. Byť však povolaným pre Krista neraz znamená urobiť vážny rez, zrieknuť sa toho, čo ma od Krista vzdiaľuje.

Druhá prednáška sa niesla v duchu pohľadu na Ježišov krst, ako ho opisujú všetci štyria evanjelisti. Ježišov krst je vzor pre náš krst, ktorý je začiatkom nášho povolania. Odohral sa na určitom mieste a v určitom čase a aj naše povolanie sa deje vždy na určitom mieste a v určitom čase. Aj my sme milovanými synmi a dcérami. Evanjelista Lukáš pri opise krstu Ježiša spomína, že tam bol ľud. Aj my sme medzi ľuďom a ľud má cítiť, že krstom patríme Kristovi. Má to byť na nás vidieť, vidieť skutkami, životom.

Upevňovať a rozvíjať svoje krstné povolanie tam, kde sa nachádzame, a s tými, ktorých stretávame. To je úloha do ďalších dní po duchovnej obnove nielen pre nás Bohoslovcov.

Kalendár 2012

1150. výročie príchodu sv. Cyrila a Metoda na Veľkú Moravu v roku 2013

Január

Po	Ut	St	Št	Pi	So	Ne
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30	31					

Február

Po	Ut	St	Št	Pi	So	Ne
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29				

Marec

Po	Ut	St	Št	Pi	So	Ne
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30	31	

Apríl

Po	Ut	St	Št	Pi	So	Ne
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30						

Máj

Po	Ut	St	Št	Pi	So	Ne
	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30	31			

Jún

Po	Ut	St	Št	Pi	So	Ne
				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	

30 • *prikázaný sviatok alebo nedeľa* • *slávnosť* • *štátny sviatok alebo deň pracovného pokoja*

Kalendár 2012

Abrahám uveril Bohu a počítalo sa mu to za spravodlivosť. (porov. Rim 4, 3)

ROK VIERY od 11. októbra 2012 do 24. novembra 2013

Júl

Po	Ut	St	Št	Pi	So	Ne
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30	31					

August

Po	Ut	St	Št	Pi	So	Ne
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30	31		

September

Po	Ut	St	Št	Pi	So	Ne
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30

Október

Po	Ut	St	Št	Pi	So	Ne
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31				

November

Po	Ut	St	Št	Pi	So	Ne
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30		

December

Po	Ut	St	Št	Pi	So	Ne
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30
31						

• *prikázaný sviatok alebo nedeľa* • *slávnosť* • *štátny sviatok alebo deň pracovného pokoja*

„TY SI MÔJ MILOVANÝ SYN, V TEBE MÁM ZAĽÚBENIE...“

V tých dňoch prišiel Ježiš z galilejského Nazareta a Ján ho pokrstil v Jordáne. Vtom, ako vystupoval z vody, videl otvorené nebo a Ducha, ktorý ako holubica zostupoval na neho. A z neba zaznel hlas: „Ty si môj milovaný Syn, v tebe mám zaľúbenie.“ (Mk 1, 9-11)

Boh nás ľudí stvoril tak, že žijeme z lásky a pre lásku. Každému človeku je občas ťažko, každý sa cíti sám, každý potrebuje počuť slová: „Milujem ťa a si pre mňa dôležitý!“ Chvíľa, v ktorej prvýkrát počujeme, že sme pre niekoho dôležití, že nás niekto miluje, nastáva vo väčšine prípadov už vtedy, keď o tom ani poriadne nevieme, keď si to neuvedomujeme, keď to za nás počúva niekto iný. Tá chvíľa nastáva pri našom krste.

V úryvku evanjelia o krste nášho Pána zaznievajú tieto slová vtedy, keď bol Ježiš pokrstený a otvorilo sa nebo. V tom momente Otec o ňom slávnostne vyhlásil: „Ty si môj milovaný Syn, v tebe mám zaľúbenie.“ Aj v momente nášho krstu sa otvára nebo a sme prijímaní za milovaných synov a dcéry. Za milované deti nás ponajprv prijali naši rodičia. Prijali nás s láskou ako krásny a cenný Boží dar. Od nášho narodenia, ba ešte skôr, nám chceli odovzdať nielen slová o láske, ale lásku samu. O tom, že vo svojom dieťati majú zaľúbenie, chcú rodičia nielen hovoriť, ale v prvom rade mu to dokazovať svojou pozornou starostlivosťou.

Za milované deti nás prijal dobrotivý Boh. Ako pri krste svojho Syna v Jordáne, aj pri krste každého z nás vyhlásil, že sme jeho deťmi, v ktorých má zaľúbenie. On má zaľúbenie v každom človeku. V krste z nás zmýva hriech a oblieka nám rúcho nevinnosti, odieva nás do šiat svätosti. Dovoľuje nám, aby sme po celý život čerpali z prameňov spásy, aby sme pristupovali k ďalším sviatostiam a živili sa jeho milosťou.

Za milovaných synov a dcéry nás krstom prijíma aj Cirkev. Stávame sa súčasťou spoločenstva veriacich, stávame sa kresťanmi a vo viere nie sme sami. Ako je pre výchovu v dobrého človeka dôležité spoločenstvo rodiny a pre výchovu vo vzdelaného človeka škola, tak je pre výchovu v dobrého kresťana potrebné spoločenstvo Cirkvi.

V krste sa stávame milovanými Božími deťmi a toto zaľúbenie si môžeme pripomínať kedykoľvek. Je na nás, aby sme ho v živote rozvíjali a upevňovali. V Cirkvi, v rodine i v Pánovi.

NOVÝ ROK... UŽ V NOVEMBRI?

Nie je to tak dávno, čo sme oslavovali začiatok roka 2011, a pomaly je tu jeho koniec. Končí sa jeden rok a prichádza druhý. Na celom svete býva dobrým zvykom osláviť príchod nového roka, zablahoželať si navzájom, popriať si to, čo by nás malo v nasledujúci rok sprevádzať. Ktovie, ako by sa na nás ľudia pozerali, kebyže im začneme priať požehnaný nový rok koncom novembra. Asi by sa mnohí pousmiali, či pokrútili hlavou, alebo si pomysleli svoje. Pre nás veriacich by však blahoprianie k novému roku na konci novembra nemalo byť ničím nezvyčajným, naopak, malo by to byť niečím normálnym, ba priam radostným. Prečo?

Tak ako prežívame kalendárny rok, v Cirkvi máme tiež ročné obdobie, ktoré tvoria liturgický rok. Počas neho si pripomíname jednotlivé tajomstvá zo života Ježiša Krista. Ako má kalendárny rok štyri ročné obdobia, aj liturgický rok môžeme rozdeliť do jednotlivých období.

Advent. Je to prvé obdobie liturgického roka, ním sa začína nový cirkevný rok, a to zväčša v posledné dni novembra. Je to obdobie, v ktorom sa pripravujeme na príchod Ježiša Krista, je to obdobie radostného očakávania. Advent je rozdelený na dve časti. Prvá trvá od Prvej adventnej nedele do 16. decembra a je zameraná na prípravu a očakávanie druhého Kristovho príchodu na zem. Druhá časť sa začína 17. a končí 24. decembra. V týchto dňoch si pripomíname Kristov prvý príchod a očakávame ho aj počas tohtoročných Vianoc. Adventnou farbou je fialová.

Počas Tretej adventnej nedele, ktorú nazývame aj nedeľou Gaudete („Radujte sa“), sa používa ružová farba, ktorá zvyrazňuje radosť, že Pán je už blízko.

Vianočné obdobie. Začína sa vigíliou Narodenia Pána 24. decembra popoludní a končí sa Nedeľou Krstu Pána, ktorá je prvou nedeľou po sviatku Zjavenia Pána. Počas tohto obdobia si pripomíname narodenie Božieho Syna, príchod Boha medzi nás. Taktiež v tomto období si – tak ako v Advente – zvlášť všímame Máriu, Božiu matku. Charakteristickou farbou je biela.

Pôstne obdobie. Jeho počiatočným dňom je Popolcová streda, záverečným zasa Zelený štvrtok pred omšou na Pamiatku Pánovej večere. Pôst je obdobím, ktoré má kajúci charakter, no zároveň je to čas, keď si pripomíname svoj krst. Katechumeni sa v tento čas

intenzívnejšie pripravujú na svoj krst počas Veľkonočnej vigílie. Farbou Pôstneho obdobia je fialová. Na Štvrtú pôstnu nedeľu, nedeľu Laetare („Jasajte“), sa používa ružová farba rúcha, ktorá symbolizuje radosť z blížiacich sa sviatkov vykúpenia.

Veľký týždeň a Veľkonočné trojdnie. Počas Veľkého čiže Svätého týždňa si pripomínáme Pánovo umučenie. Začína sa Nedeľou utrpenia Pána – Kvetnou nedeľou –, keď si pripomíname Ježišov vstup do Jeruzalema, aby v nasledujúci

piatok podstúpil smrť na kríži a priniesol nám vykúpenie. Veľkonočné trojdnie je najdôležitejšou časťou celého liturgického roka. Počas týchto troch dní si pripomíname najdôležitejšie udalosti našej spásy – smrť, pochovanie a zmŕtvychvstanie Ježiša Krista. Patrí sem Veľký piatok, Biela sobota a Veľkonočná nedeľa. Samotné obrady Veľkého piatku sa začínajú už na Zelený štvrtok – omšou na Pamiatku Pánovej večere, keď Pán Ježiš ustanovil Eucharistiu, čím nekrvavým spôsobom vykonal to, čo podstúpil nasledujúci deň na dreve kríža. Na Veľký piatok si pripomíname Ježišovu smrť na kríži a jeho obetu za nás všetkých. Biela sobota je dňom, keď Cirkev bdie pri Pánovi, ktorý je pochovaný v hrobe. Veľkonočná nedeľa je radostným dňom, keď si pripomíname vzkriesenie Ježiša Krista. Začína sa sláviť už Veľkonočnou vigíliou v sobotu v noci, je to noc, v ktorej Pán vstal z hrobu.

Veľkonočné obdobie. Je pokračovaním radosti, že náš Pán Ježiš Kristus vstal z mŕtvych a daroval nám večný život. Veľkonočné obdobie sa slávi päťdesiat dní čiže sedem veľkonočných nediel a končí sa Nedeľou zoslania Ducha Svätého. Charakteristickou farbou Veľkonočného obdobia je biela.

Cezročné obdobie. Je posledným, takpovediac „zvyšným“ liturgickým obdobím. Rozdeľuje sa na dve časti. Kratšia časť sa slávi medzi Vianočným a Pôstnym obdobím a dlhšia časť medzi Veľkonočným obdobím a Adventom. Počas Cezročného obdobia si nepripomíname nejaké tajomstvo zo života Pána Ježiša osobitne, ale slávime ho v celosti. V evanjeliách počúvame perikopy z obdobia jeho verejného účinkovania. Charakteristickou farbou Cezročného obdobia je zelená.

Okrem týchto období slávime počas liturgického roka sviatky, týkajúce sa tajomstiev Pána Ježiša („Božie telo“, „Božské Srdce“, Premenenie Pána...), sviatky Panny

Márie, ako i sviatky svätých.

Adventom sme vstúpili do nového liturgického roka. Nech nám jeho prežívanie pomôže hlbšie precítiť tajomstvá života nášho Pána!

Povolanie... ...povedať ÁNO

V tomto Vianočnom období, keď si pripomíname narodenie Božieho Syna Ježiša Krista, sa chcem zamyslieť nad povolaním ako pevným rozhodnutím povedať Bohu ÁNO tak, ako to urobila Panna Mária. Aj keď sa chcem zamerať v prvom rade na kňazské povolanie, vo svojich zamysleniach sa budem istým spôsobom pristavovať aj pri povolaní k manželstvu. Ved' manželstvo a kňazstvo majú niekoľko spoločných aspektov povolania.

Azda najvýznamnejšie a najdôležitejšie „áno“ v ľudských dejinách vyslovila Mária, Ježišova matka. Tento jej súhlas sa stal ľudstvu záchranou. Mária sa takto plne odovzdala Bohu. Toto „áno“ sa vyslovuje aj v súčasnosti a tak, ako zmenilo život Márii, mení život aj dnešným mladým ľuďom.

Slovo „áno“ zaznieva pri sviatosti manželstva aj pri kňazskej vysviacke. Manželia svojím súhlasom pozývajú a prijímajú Boha do svojho vzťahu. Zaväzujú sa vychovávať svoje deti v kresťanskej viere, a tým odovzdávať vieru v Ježiša Krista z pokolenia na pokolenie. Kňaz zasa svojím „áno“ potvrdzuje rozhodnutie celý sa odovzdať do služby Bohu a bližným. Berie na seba úlohu privádzať Krista na tento svet a znovu ho „porodiť“, keď nám ho odovzdáva v Eucharistii. Na oltári sa sprítomňuje kalvárska dráma aj betlehemska radosť. Na oltári sa rodí Kristus.

Ale sľubom sa nič nekončí, práve naopak, všetko sa začína. Svoje rozhodnutie a vernosť je potrebné každodenne obnovovať. Povedať svoje „áno“ pri oltári, či už ako snúbenci sebe navzájom, alebo ako kňaz Bohu a svojmu biskupovi, si vyžaduje odvahu i zrelosť človeka urobiť takéto rozhodnutie. V obidvoch prípadoch musím niečo zanechať, opustiť. Musím sa niečoho zrieknuť a vzdať, aby som niečo získal, aby som získal niečo krajšie a trvalejšie. Človek sa musí vzdať mnohých lákavých ponúk tohto sveta, aby mohol napredovať za Kristom a nasledovať ho s nerozdeleným srdcom. Aj manželia, aj kňazi sú pozvaní kráčať s Kristom cestou svojho života, každý však im vlastným spôsobom, ktorý prislúcha ich životnému stavu.

Ježiš povedal svojim apoštolom: „Veru, hovorím vám: Niet nikoho, kto pre Božie kráľovstvo opustí dom alebo ženu, alebo bratov, alebo rodičov, alebo deti, aby nedostal oveľa viac v tomto čase a v budúcom veku večný život“ (Lk 18, 29-30). Kandidát kňazstva najprv opúšťa dom, v ktorom vyrastal, aby prišiel do domu Otca a do školy Ježišovej, kde sa bude formovať a pripravovať na svoje

celoživotné poslanie Kristovho kňaza. Potom sa zrieka aj domu ako svojho trvalého bydliska. Odovzdáva sa do rúk svojho biskupa a ide tam, kam ho pošle. Opustiť ženu a deti znamená zrieknuť sa manželského stavu, teda prijať celibát. Slovo celibát je asi najčastejšie skloňovaným slovom v ústach mladých ľudí pri rozhodovaní sa o svojom životnom povolaní. Ale aj manželia istým spôsobom zachovávajú celibát. Muž sa zrieka iných žien pre jedinou ženu a žena sa zrieka iných mužov pre jediného muža.

Vo vzťahu muža a ženy uzavretiu vzäzku manželstva predchádza vzájomné spoznávanie sa, aby toto ich rozhodnutie bolo pevné a trvalé. A tak je to aj v kňazstve. Pri príprave na kňazskú službu mladík odchádza na šesť rokov do kňazského seminára, a to nie na dovolenku, ale aby sa formoval, poznával seba samého a upevňoval sa vo svojom rozhodnutí. „Poznaj sám seba“ je výzva, ktorá tu je už od čias antiky, a nie všetci si túto výzvu uvedomujeme. Len sebazpoznávanie však nestačí. Je potrebné poznávať aj Toho, ktorý povoláva. Je potrebné uvedomiť si, že povoláva Boh a ja mu odpovedám. Nik si nemôže nárokovať na kňazstvo. Kňazstvo je dar a dar môžem jedine prijať. Je dôležité, aby sme hľadali Božiu vôľu, nie svoju. Svoj pohľad je potrebné zamerať na Krista, a nie na seba. Jeho plné poznanie nám bude dané až vo večnosti, keďže On nekonečný presahuje naše konečné bytie. Máme však možnosť spoznávať ho, objavovať v stvorených veciach. Svätopisci nám zanechali obraz Boha v evanjeliu a tiež cirkevní otcovia i učitelia Cirkvi preniknúť Duchom Svätým poznávali Otca a zanechali nám o ňom cenné správy a učenie – o podstate Boha, o Trojici, o Duchu Svätom. Približovať sa k Bohu sa dá len malými krokmi, modlitbou a postupným učením sa.

Pri rozhodovaní sa o svojom povolaní je potrebná milosť Ducha Svätého. Je treba byť vnímavý na Boží hlas. Ak Boh povoláva a ja sa mu rozhodnem odpovedať „áno“ a celý sa mu odovzdám v dôvere, on dá potrebnú silu pre zvládnutie ťažkých situácií života, ktoré po našom rozhodnutí neraz prídu.

Marián HUSÁR, 3. ročník

„Chcieť byť kňazom – to je veľká skutočnosť. Znamená to definitívne sa zrieknuť niektorých túžob a ambícií, ktoré sú inak plne oprávnené, a rozhodnúť sa jedine pre život Kristovi uprostred Cirkvi a službe druhých. Rozhodnúť sa pre bezvýhradne zasvätený život znamená rozhodnúť sa akoby všetko stratiť, akoby to bolo bezcenné, a stať sa druhým Kristom.“

„Kňaz je bez rodiny, a má patriť všetkým rodinám. Je sám, a je obklopený množstvom. Stojí pri narodení i pri smrti, pri kolíske i rakve. Je bez detí, a obklopený deťmi. Aj neznámi ho nazývajú otcom. Je uzavretý, a predsa prichádzajú k nemu s tajomstvami a nehanbia sa pred ním za slzy. Neprežíva život v továrni ani na poli, a predsa pozná biedy práce a života, bohatstva i chudoby. Vzdelaným patrí vzdelaním, jednoduchým patrí srdcom.“

Ján Chryzostom Korec: Kristov kňaz

Sloboda, ako nepočat'

Prirodzené metódy plánovania rodičovstva verzus antikoncepcia

Človek vo svojom živote mnohokrát stojí pred možnosťou voľby. Možnosť rozhodovať sa vyplýva z našej slobody. Pre veriaceho človeka je táto sloboda nesmiernym darom Boha, ktorý nám ju dáva ako absolútnu a rešpektuje ju až do posledných dôsledkov. Pre neveriaceho je sloboda skôr súčasťou neho samého, jeho prirodzenosti.

Prirodzené plánovanie rodičovstva (PPR) a antikoncepcia sú dve možnosti, dva spôsoby voľby. Mnohokrát sa pri týchto dvoch fenoménoch pozerá na vonkajšiu stránku. Áno, aj tá je dôležitá a podstatná. Konfrontovať antikoncepciu s PPR však znamená zatiahnuť do oveľa väčšej hĺbky, ako je len vonkajší problém zabráneniu počatia.

Metóda „oddialenia“ tehotenstva

Slovo antikoncepcia je zložené z dvoch latinských slov: anti (proti) a conceive (počať). Antikoncepcia je teda niečím, čo je proti počatiu, čo chce zabrániť počatiu. Aby sme mohli hovoriť o podstate tohto javu, musia byť doplnené mnohé faktory, ktoré sú dôležité pre vznik nového života. Z pohľadu ženy ide o vytváranie pohlavných buniek (vajíčok) vo vaječníkoch, pričom vajíčko sa postupne musí posúvať vajíčkovodom smerom k maternici. Počas tejto cesty môže dôjsť k oplodneniu, ak predtým nastalo pohlavné spojenie muža a ženy. Na druhej strane, aj v pohlavných orgánoch muža (semenníkoch) sa musia vytvárať zdravé, živé pohlavné bunky, ktoré sú schopné pohybu a oplodnenia. Pre vznik nového života je dôležité, aby uvedené faktory boli realizovateľné a zdravé. Antikoncepciu môžeme na základe týchto bodov definovať ako to, čo narúša niektorý z týchto potrebných faktorov, ktoré sú dôležité pre oplodnenie a vznik ľudského života.

Antikoncepciu poznáme zvyčajne ako „tabletku“, ktorá má zabrániť alebo potlačiť plodnosť, tak ako antibiotiká potierajú baktérie. Dochádza tu aj k obráteniu zmyslu samotného lieku alebo lekárskeho zákroku. Tabletky alebo lekárske zákroky používame vtedy, keď sme chorí, avšak plodnosť nie je chorobou, naopak, chorobou, ktorá si vyžaduje liečbu, je neplodnosť.

Samotnú antikoncepciu môžeme rozdeliť na niekoľko druhov. Najčastejšími bývajú:

- a) bariérová – cieľom tohto druhu je zamedziť počatie.
- b) abortívna – cieľom je odstránenie oplodneného vajíčka, čiže potrat.
- c) sterilizačná – viac než o antikoncepciu ide skôr o trvalé zbavenie plodnosti muža alebo ženy.
- d) hormonálna – cieľom je narušiť prirodzenú plodnosť ženy a zabrániť samotnej ovulácii vajíčka použitím hormonálnych prípravkov.

Prirodzené metódy

Tieto metódy sú jedinými, ktoré možno z morálneho hľadiska prijať, keďže neporušujú morálne zásady a rešpektujú prirodzenosť človeka, v tomto prípade telo ženy. Tieto metódy využívajú prirodzenú schopnosť tela ženy počať či nepočať dieťa v určitej fáze mesačného cyklu, počas ktorého dochádza k uvoľňovaniu vajíčka z vaječníka a jeho prechodu do maternice, odkiaľ sa neoploddené vyplavuje z tela. Tieto fázy sa dajú sledovať a určovať rôznymi metódami, z ktorých sú najznámejšie: a) metóda sledovania bazálnej teploty, b) ovulačná metóda, c) hlienová metóda, d) symptotermálna metóda, e) počítačom vedené metódy.

Hlbší zmysel používania PPR

Na prvý pohľad po prečítaní základných charakteristík PPR a antikoncepcie by sme mohli povedať, že ide len o malý rozdiel. No nejde len o konečný dôsledok zabránenia počatia, pretože z hľadiska morálky je dôležitý aj spôsob, ako k „nepočatiu“ prídeme. Používaním PPR manželia akceptujú plán Boha ohľadom ľudskej lásky, sexuality a života. Môžu sa rozhodnúť vzdať sa sexuálneho spojenia počas plodných dní ženy, pričom nerobia nič, čím by ničili význam darovania lásky a darovania života, ktorý je tam prítomný.

Podstatou sexuálneho spojenia manželov je vyjadrenie vzájomného „áno“ obnovením svojej vernosti, ktorá nachádza dokonanie i v odovzdaní nového života. Je to akýsi jazyk tela. Používanie antikoncepcie prináša do tohto spojenia určitý strach, strach z nového života. Zrieknuť sa použitia tohto jazyka tela počas plodných dní ženy z dôvodu oddialenia odovzdania života je otvorením sa pre iný spôsob prejavu vernosti partnerovi, bytosti po svojom boku. Tu sa môže reálne naplňať to, čo povedal o zmysle ľudskej lásky Svätý Otec Benedikt XVI. v encyklike *Deus caritas est*: „Láska je objavením toho druhého, pričom prekonáva jej egoistický charakter. Nehľadá len svoje šťastie, ale šťastie toho druhého, a to aj zriekanim sa či obetovaním.“

*Peter LUPTÁK, diakon, 6. ročník
(-du-)*

SVETOVÝ DEŇ CHORÝCH

Vo februári nasledujúceho roku si pripomenieme 20. svetový deň chorých. V roku 1992 ho pri príležitosti spomienky na Pannu Máriu Lurdskú, patrónku chorých, ustanovil blahoslavený pápež Ján Pavol II. Skúsme sa preto na chvíľu pristať pri úvahách nad zmyslom a hodnotou utrpenia.

Dovolím si povedať, že utrpenie patrí medzi tie najistejšie veci v živote. Tak ako je jasné, že každý, kto sa raz narodil, raz aj umrie, tak je jasné, že každý si so sebou skôr či neskôr poniesie svoj kríž, ktorý nemusí mať hneď podobu nejakej fyzickej bolesti či defektu. Mnoho naoko zdravých ľudí totiž trpí stavmi duchovnej rozorvanosti a stratou zmyslu života, ktoré sa môžu ľahko preniesť aj do psychosomatických zmien zdravia človeka. Preto je dôležité zodpovedať si otázku, či má utrpenie vôbec nejaký význam.

Spoločnosť, zameraná na výkon, považuje utrpenie za veľkú prekážku, ktorá človeka ochromuje a odstavuje. Takýto človek sa teda môže cítiť nielen neužitočný, ale dokonca aj prekážajúci, keď ostatní členovia spoločnosti na neho len doplácajú. Tento pohľad na človeka je však absolútne neprijateľný, pretože ho degraduje na číry subjekt pracovnej sily.

Lenže život človeka má omnoho väčšie a širšie obzory, než je len výkon. Ako kresťania veríme, že hodnota človeka pochádza z toho, že je dielom Božích rúk. V takomto pohľade sa zásadne mení aj pohľad na trpiacich. Keď v 3. storočí cisár Valerián žiadal sv. Vavrinca, aby mu priniesol všetky cennosti Cirkvi, ten postavil pred neho chorých a chudobných občanov Ríma. Aj dnes mnohí ľudia podozrievajú Cirkev z bohatstva. Ak je však Cirkev bohatá, tak je to práve na duchovné dobrá, a nie majetky, ktoré nepatria dokonca ani pápežovi, biskupom či kňazom, ktorí ich spravujú, tak ako kedysi Vavrinec spravoval pápežskú pokladnicu. Právý poklad však nie je ukrytý ani v zlate, ani v striebre a honosných stavbách, ale práve v duchovných dobrách, ktorými Cirkev disponuje skrze Kristovu milosť.

Zmysel a hodnotu utrpenia môžeme teda paradoxne nájsť práve vo vzťahu k životu. Utrpenie je jeho neoddeliteľnou súčasťou. Aj keď aktívne neprispieva k zmene života, práca utrpenia na duchovnom poli života je neodškriepiteľná. Katechizmus Katolíckej cirkvi nás v tejto súvislosti poučuje, že trpiaci človek s pomocou sviatosti pomazania chorých „prijíma silu a dar užšie sa spojiť s Kristovým utrpením. Je istým spôsobom posvätený, aby prinášal ovocie pripodobnením sa Spasiteľovmu vykupiteľskému utrpeniu. Utrpenie, následok dedičného hriechu, dostáva nový zmysel: stáva sa účasťou na Ježišovom spasiteľnom diele“ (č. 1521).

Tak ako je život otvorenou štruktúrou vzťahov medzi ľuďmi a Bohom, tak je potrebné nájsť tieto isté vzťahy aj v ťažkých chvíľach skúšok. Nikto by nemal trpieť sám. To je skutočne skľučujúca predstava. Ale ak získame vedomie, že trpíme s niekým, pre niekoho, za koho to obetujeme, a že sa v tých chvíľach nachádzame najbližšie pri Kristovom kríži; to všetko môže byť skutočne veľkým povzbudením v utrpení, ktoré pomôže prekonať aj tie najťažšie chvíle.

Cirkev, povzbudzovaná Kristovými výzvami na skutky milosrdenstva, vždy pamätá na chorých a trpiacich. Pápež Benedikt XVI. to v minuloročnom poslanstve k chorým vyjadril takto: „Všetci ľudia sú našimi bratmi a tí najslabší, trpiaci a vyžadujúci si starostlivosť musia byť v centre našej pozornosti, aby sa nikto z nich necítil zabudnutý alebo odsunutý na okraj; vskutku ‚miera ľudskosti je podstatne určovaná vzťahom k utrpeniu a k trpiacemu. Platí to pre jednotlivcov i pre spoločnosť. Spoločnosť, ktorá nedokáže prijímať trpiacich a nie je schopná prostredníctvom súcitu podieľať sa na ich utrpeniach a vnútorne ich znášať, je krutá a neľudská‘ (encyklika Spe salvi, 38). Sila a schopnosti, ktorými disponujeme, nie sú totiž zverené len nám samým, ale máme ich použiť tam, kde ich najviac treba. Práve tým sa stávame dobrými ľuďmi.“

V tomto duchu chcem všetkých našich čitateľov, ktorí chcú pamätať na trpiacich, srdečne pozvať na slávenie Svetového dňa chorých do banskobystrickej Rooseveltovej nemocnice. Nemocničná duchovná služba tu už po piaty raz v spolupráci s farskými spoločenstvami z Fončordy a Podlavíc organizuje program, ktorý 12. februára 2011 v Kaplnke povýšenia Sv. kríža (blok B2, 1. posch.) o 15. hodine otvorí mariánska akadémia v podaní mládežníckeho zboru z Fončordy. Vrcholom stretnutia bude sv. omša so slávnostným kazateľom

celebrovaná o 15.30 hod., po ktorej farské spoločenstvo z Podlavíc pripraví pre pacientov, zdravotníkov i hostí neformálne agapé.

Suché kosti v diecéze ožili

V rámci duchovnej prípravy na 1150. výročie príchodu sv. Cyrila a Metoda na slovenské územie prijala v dňoch od 30. septembra do 30. novembra 2011 aj Banskobystrická diecéza relikviu sv. Cyrila...

Na územie diecézy ju do katedrály v Banskej Bystrici priniesol žilinský biskup Mons. Tomáš Galis. Odvtedy táto relikvia navštívila všetkých 16 dekanátov našej diecézy. V seminári sme ju sme privítali vo štvrtok 24. novembra večer o 19.30 a v procesii sme ju preniesli do

našej kaplnky, kde nasledovala liturgia slova a adorácia. Od tohto okamihu sa začala v seminári 42-hodinová adorácia, ktorá mala symbolicky naznačiť 42 rokov života sv. Cyrila. Počas týchto dní bol v seminári upravený aj duchovný program. Jeho súčasťou sa od piatku až do pondelka stalo spoločné čítanie z biblickej Knihy múdrosti, ktorá je v poradí spisov ekumenického prekladu Biblie na 42. mieste, i zo životopisov sv. Cyrila a Metoda. Relikvia opustila náš seminár v pondelok 28. novembra večer a presunula sa na posledné miesto, a to do farnosti sv. Cyrila a Metoda v Selciach. Tu si veriaci uctili relikviu svätou omšou a celodennou eucharistickou adoráciou. Dvojmesačné putovanie relikvie sv. Cyrila po farnostiach našej diecézy zavŕšila v stredu 30. novembra sv. omša, ktorú o 18.00 h. spolu s kňazmi, bohoslovcami a veriacimi slávil Mons. Marián Bublinc, banskobystrický diecézny administrátor. Svätej omši predchádzala akadémia o živote, poslaní a diele biskupa Štefana Moyses, známeho slovenského národného buditeľa a horlivého čitateľa svätých solúnskych bratov. Vo štvrtok 1. decembra 2011 o 17.00 v Katedrále sv. Martina v Spišskej Kapitule odovzdali relikviu zástupcovia našej diecézy na čele s Mons. Bublincom spoločenstvu Spišskej diecézy.

Počas týchto dvoch mesiacov sa na miestach, kam relikvia zavítala, slúžili v kostoloch sväté omše, inde zase dôstojný priebeh uctenia kňazi farnosti zabezpečili modlitbami, čítaním z evanjelií, príhovorom cirkevných historikov či spoločným spevom veriacich. Všetci veriaci našej diecézy prijali s potešením možnosť vzdať úctu ostatkom tohto vzácneho človeka, veľkého filozofa a predovšetkým svätca, tak nesmierne významného pre náš národ.

Pohľad na relikviu sv. Cyrila - detail zhora

Diecézny administrátor Mons. Marián Bublinc sa počas privítacej sv. omše 30. septembra v banskobystrickej katedrále spolu s prorokom Ezechielom opýtal: „Ožijú tieto kosti?“ (Ez 37, 3). O dva mesiace neskôr 30. novembra v závere ďakovnej sv. omše v Selciach miestny farár a cirkevný historik ThDr. Gabriel Brendza vyslovil presvedčenie, že vďaka putovaniu relikvie sv. Cyrila po našej diecéze naozaj ožili tieto kosti, keď priniesla pre všetkých povzbudenie vo viere. A celou diecézou sa i naďalej bude ozývať zvolanie: „Dedičstvo otcov zachovaj nám, Pane!“

75 ROKOV BOHOSLOVECKEJ FAKULTY

Rímskokatolícka cyrilometodská bohoslovecká fakulta Univerzity Komenského v Bratislave si v dňoch 14. a 15. novembra 2011 pripomenula 75. výročie svojej existencie.

Rímskokatolícka cyrilometodská bohoslovecká fakulta bola zriadená štátom už v roku 1919, avšak jej erigovanie Svätou stolicou sa zavŕšilo až v roku 1936. Slávnostné otvorenie prvého akademického roka sa uskutočnilo 4. novembra 1936 biskupom Jantauschom, ktorý sa zásadne pričínil o vznik fakulty.

Pod fakultu dnes patria tri kňazské semináre: Bratislava, Nitra a Banská Bystrica – Badín. V Žiline sa ešte nachádza detašované pracovisko, kde sa prednášajú prvé dva roky štúdia, teda filozofia. Po roku 1989 je možnosť štúdia teológie na fakulte aj externou formou, pre laikov. Najvyššou inštanciou fakulty je jej veľký kancelár Mons. Stanislav Zvolenský, bratislavský arcibiskup metropolita. Dekanom fakulty je doc. ThDr. Marián Šuráb, PhD.

Oslavy fakulty sa začali 14. novembra sv. omšou v Katedrále sv. Martina v Bratislave, ktorú celebroval spolu s ďalšími biskupmi a kňazmi Mons. Stanislav Zvolenský. Slávnosť pokračovala požehnaním nových priestorov fakultnej knižnice. Program prvého dňa osláv ukončilo slávnostné zasadnutie Vedeckej rady fakulty, pri ktorom bolo odovzdaných viac ako 40 pamätných listov pre pedagogických i nepedagogických zamestnancov. Medzi ocenenými sa nachádzali aj zamestnanci nášho seminára: Mons. Jaroslav Pecha vyučujúci kánonické právo, Mons. Vojtech Nepšinský vyučujúci liturgiku, rektor seminára Ján Viglaš, cirkevní historici Pavol Kollár a Gabriel Brendza, študijná referentka sr. Šimona, ako aj Kongregácia sestier Božského Vykupiteľa, t. j. sestry, ktoré pôsobia v našom seminári.

V druhý deň osláv sa všetci bohoslovci Západnej provincie zúčastnili vedeckej konferencie s medzinárodnou účasťou pod názvom Katolícka teológia v dnešnom svete. Spolu 19 prednášok v rôznych jazykoch smerovalo od vonkajších reflexií nad teológiou do jej vnútorných tém a otázok. Na konferencii sa prednáškou Hľadanie pokory v starozákonnej tradícii ako podnet pre dnešnú teológiu prezentoval aj „náš“ biblista SSDr. Blažej Štrba, PhD.

Našej fakulte želáme Božie požehnanie, aby napredovala a čo najlepšie slúžila v dobrej výchove budúcich kňazov a vybraných laikov.

Marián JUHANIAK, 2. ročník

REKLAMA NA SVÄTOSŤ

*Niektorí hovoria, že byť svätým v dnešnej modernej dobe je nemoderné. Iní hovoria, že je to nereálne. A predsa, aj dnes nájdeme príklad svätca, ktorého charakterizuje práve moderná realita. Jedinečný príklad pre nasledovanie nedávno zosnulej i nedávno blahorečenej **Chiary Luce Badano** ponúka kniha **MÁM VŠETKO**.*

Kniha, či skôr knižka *Mám všetko* prináša životný osud blahoslavenej Chiary Badanovej. Veľmi pútavo zachytáva prierez krátkeho, no veľmi intenzívneho života tejto „svätej v riflích a teniskách“, ako ju nazval pápež Benedikt XVI. pri jej blahorečení v októbri 2010.

Chiara bolo obyčajné dievča, ktoré chodilo do školy, športovalo a... verilo. Svoje detstvo a mladosť prežívala tak ako ktorýkoľvek mladý človek. Hrala sa s kamarátkami, na konci strednej školy dokonca prepadla z matematiky. Avšak jej obyčajnosť bola neobyčajná, svoju všednosť urobila výnimočnou. Ako? Prežívaním svojej viery. Keď v sedemnástich rokoch dostala ťažkú rakovinu, v utrpení sa nesťažovala, ale svoju bolesť brala ako šancu viac sa priblížiť a pripodobniť opustenému Ježišovi. Svoje umieranie prežívala ako prípravu na svadbu so Ženíchom a chcela, aby po jej smrti nikto nesmútil, ale aby sa všetci radovali. Celý jej život bol prežiatý túžbou byť s Pánom, a hoci žila len necelých devätnásť rokov, v živote i umieraní patrila Pánovi, čím sa stala príkladom pre mladých, ale nielen pre nich.

Autor knihy Michele Zanzuchi zozbieral materiál osobných svedectiev Chiariných rodičov, priateľov a učiteľov, a to z radostného obdobia jej mladosti i z ťažkého času jej umierania. Tieto svedectvá sú obohatené o listy, ktoré si Chiara Luce vymieňala so svojou duchovnou učiteľkou, zakladateľkou Hnutia fokolare Chiarou Lubichovou. Kniha obsahuje mnoho príhod z Chiarinho života, ktoré dokresľujú, že meno, ktoré krátko pred odchodom z tohto sveta dostala od Chiary Lubichovej, skutočne vystihuje, čím v každej chvíli žila. V jej vnútri žiarilo Svetlo a aj sama bola svetlom pre druhých. V živote i po smrti.

Kniha *Mám všetko* nie je len životopisom jednej svätej. Je doslova „reklamou na svätosť“. Chiara Luce nadchne každého pre svätosť. Každý, kto si prečíta túto knihu, zatúži po svätosti. Objaví, že svätosť je možná, že svätosť je pre každého a pre všetkých.

ZANZUCHI, Michele: „Mám všetko“.

Bratislava : Nové mesto, 2011. 107 s.

Dušan RONČÁK, 5. ročník

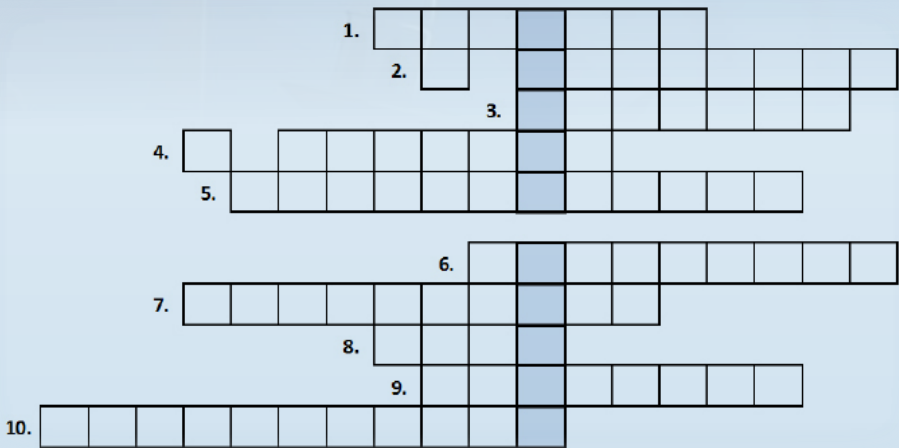

Tajnička

Milí čitatelia! Dnes sa presunieme o dvetisíc rokov späť a pozrieme sa, ako nám Sväté písmo približuje udalosti blízko narodenia Ježiša Krista. Vašou úlohou bude zistiť, ktorý svätý povedal výrok:

„Preto Kristus prišiel na svet ako človek, preto žil medzi nami, preto trpel, bol ukrižovaný, pochovaný a vstal z mŕtvych: aby človek šiel za Kristom, a tak sa zachránil.“

1. Ako sa volala Zachariášova manželka?
2. Z ktorého kmeňa pochádzala prorokyňa spomínaná pri Ježišovom obetovaní v chráme?
3. Ako pozdravil anjel Pannu Máriu (prvé slovo)?
4. Kde sa odohralo stretnutie kňazov a levitov s Jánom Krstiteľom, ktorí sa ho pýtali, kým je?
5. Aká je tá, ktorá „uverila, že sa splní, čo jej povedal Pán“?
6. Kto spravoval Sýriu, keď sa konal prvý súpis za cisára Augusta?
7. Doplňte: „Ja som hlas ... na púšti: Vyrovnajzte cestu Pánovi“.
8. Kto bol Herodes?
9. Ako sa mali Mudrci podľa Herodesovej vypytovať na Dieťa?
10. Jozef nechcel Máriu vystaviť potupe, a preto ju zamýšľal potajomky prepustiť, lebo bol človek ... (doplňte).

Vaše riešenia budeme aj teraz očakávať na našej adrese do polovice februára. Z riešiteľov minulej tajničky sme vyžrebovali Máriu Adamekovú, ktorej blahoželáme a venujeme zaslúženú odmenu. Riešením minulej tajničky bolo, že uvedený biblický citát sa nachádza v Žalme 90.

Príjemný oddych praje

(-be-)

Kňazský seminár sv. Františka Xaverského v Banskej Bystrici – Badíne a Xaverius, n.f.,
v spolupráci s Katedrou biblických vied pri RKCMBF UK
pri príležitosti blížiaceho sa jubilea príchodu sv. Cyrila a Metoda na Veľkú Moravu
požýva na

2. ROČNÍK

cyklu tematických prednášok pod názvom

SLOVOM ŽALMU

k jubileu

Témy stretnutí

- 9.1. **Štefan Moyses** (*Mons. Viliam Judák, nitriansky biskup*)
Ž 50: Spytovanie svedomia
- 13.2. **Martin Čulen** (*Gabriel Brendza*)
Ž 51: Vyznanie viny
- 12.3. **Mária Muráňová** (*Mons. Vojtech Nepšinský*)
Ž 55: Jemné reči a smrtonosný úmysel
- 16.4. **Jozef Búda** (*Ján Ďurica SJ*)
Ž 63: Túžba za Pánom
- 14.5. **Jozef Murgaš** (*Jozef Petrík*)
Ž 69: Nadšenie pre Boží dom
- 11.6. **Karol Anton Medvecký** (*Pavol Kollár*)
Ž 72: Mesiaš – prostredník požehnania
- 17.9. **Jozef Váľko** (*Mons. Jaroslav Pecha*)
Ž 73: Prečo trpí spravodlivý
- 15.10. **Juraj Vojenčiak SVD** (*Ján Halama SVD*)
Ž 80: Presadená Božia vinica
- 12.11. **Mária Tencerová** (*Ivan A. Petranský*)
Ž 90: Mojžišova modlitba
- 10.12. **Anton Neuwirth**
Ž 99-100: Svätý Boh a ďakovná pieseň

Priebeh stretnutí

Vešpery o 19.30

Prednášky

*Predstavenie osobnosti
Výklad žalmu*

Diskusia do 21.15

Prednášky sa uskutočnia
v aule Kňazského seminára.

WWW.XAVER.SK

tel.: 048/418 2602

Banská 28, 976 32 Badín

dodá LÚČ

*Sláva Bohu na výsostiach
a na zemi pokoj ľuďom dobrej vôle...*

*Keď všade vládlo hlboké ticho
a noc vo svojom behu
prešla polovicu cesty,
tvoje všemohúce Slovo, Pane,
zostúpilo z neba,
z kráľovského trónu.*

z Liturgie hodín, podľa Múd 18, 14-15

*Aby všemohúce Slovo
počas týchto Vianoc zostúpilo aj do vašich srdce
Vám prajú a za všetkých sa modlia
vaši bohoslovci*